

ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Сідорова Ірина Сергіївна

ORCID ID: 0000-0002-9212-1701

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри вокально-хорової
підготовки, теорії та методики музичної освіти
*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, Україна*

Стребкова Діана Володимирівна

ORCID ID: 0000-0003-4602-4617

концертмейстер кафедри вокально-хорової
підготовки, теорії та методики музичної освіти
*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, Україна*

Науменко Ілона Володимирівна

ORCID ID: 0000-0003-0817-0736

викладач, концертмейстер кафедри музикознавства,
інструментальної підготовки та хореографії
*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, Україна*

Робота концертмейстера є одним з важливих видів музично-педагогічної діяльності у підготовці студентів музичних спеціальностей вищих педагогічних освітніх закладів до успішного освоєння майбутньої професії.

Концертмейстер – найпоширеніша професія серед піаністів, яка по всяк час залишається затребуваною у мистецькому просторі. Концертмейстерське мистецтво вимагає високої музичної майстерності, художньої культури та особливого покликання. Питання у тому, що концертмейстерське мистецтво доступне далеко не всім піаністам. Значущість цієї професії зумовлюється вимогами сучасного суспільства щодо рівня духовної культури широких верств населення, у більш вузькому розумінні – необхідністю якісно та майстерно виконувати супровід музичного твору, в поєднанні з вмінням відчувати партнера, узгодженим виконанням своєї партії з партіями виконавців, які виконують провідну роль. Унікальність концертмейстера в тому, що він може акомпанувати солістам (вокалістам, інструменталістам), різним формам ансамблів, хоровим колективам тощо.

Важливу роль професія концертмейстера відіграє в загальноосвітніх та музичних школах, музичних училищах, консерваторіях, педагогічних освітніх закладах. У контексті нашої роботи діяльність концертмейстера особливо значима у роботі з майбутніми педагогами-музикантами у підготовці до професійної творчої діяльності, у підготовці до роботи з вокальними, хоровими колективами, а саме при розучуванні творів, концертних номерів, акомпануванню виконавцям-солістам, а також допомогою при виступах та підтримкою виконавців на сцені.

Разом з тим, універсальність професійної діяльності концертмейстера має свою специфіку, яка потребує оволодіння комплексом знань, вмінь і навичок теоретичного та практичного спрямування:

- 1) володіння основами теорії і методики концертмейстерської роботи;
- 2) освоєння шкільного пісенного матеріалу, вокальних, оперних, хорових творів);
- 3) акомпанування солістам, хорам, вокальним ансамблям;
- 4) транспонування акомпанементу у потрібну тональність;
- 5) швидке, якісне читання та акомпанування з листа;
- 6) підбір по слуху мелодій та акомпанементу до них [1].

Таким чином, робота концертмейстера займає чільне місце у фаховій підготовці студентів. Вона «відбиває не лише педагогічну, але передусім акомпаніаторську спрямованість формування і розвитку музично-творчих навичок, специфіка яких полягає в поєднанні різних музично-виконавських дій» [2]. Важливою роботою концертмейстера в процесі підготовки майбутніх педагогів-музикантів є формування вмінь та навичок необхідних для роботи в загальноосвітніх та мистецьких школах. Через те, аналогічна робота з професійними виконавцями відрізняється від діяльності концертмейстера у вищому закладі педагогічної освіти.

Роль концертмейстера у вивченні музичного матеріалу у процесі освоєння вокально-хорових дисциплін «передбачає певну інтеграцію професійних знань і спеціальних практичних вмінь та навичок студентів, необхідних для розвитку музично-педагогічної майстерності. Разом з тим, завданням концертмейстера є допомога у роботі студента над акомпанементом творів шкільного репертуару, хорової партитури тощо» [1]. Це слугує орієнтиром виконавської діяльності майбутнього педагога-музиканта для вільного володіння музичним інструментом, читання нот з листа, транспонування, добору і гармонізації музичного матеріалу на слух, розвинутого почуття ансамблевого звучання.

Отже, якісна робота концертмейстера у контексті вищої школи, сприятиме формуванню особистісних і професійних компетентностей майбутніх учителів, стане орієнтиром для успішної майбутньої творчої діяльності з підростаючим поколінням.

Список використаних джерел:

1. Сідорова І.С., Стребкова Д.В., Науменко І.В. (2023) Організація творчої взаємодії викладача, концертмейстера і студента у процесі освоєння вокально-хорових дисциплін. Інноваційна педагогіка. Видавничий дім «Гельветика», Одеса. Вип. 57, Т.2. 137-141. Вилучено з: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/57/part_2/27.pd.
2. Теорія і практика акомпанементу (2018): [навчально-методичний посібник до курсу «Концертмейстерський клас» та «Основи праці в студії» для студентів мистецьких спеціальностей] /Уклад.: І.Г.Стотика, Е.А.Власенко, Я.В.Сопіна, О.В.Стотика / Заг. ред Стотики І.Г. Мелітополь: МДПУ.127 с.